

Vårdö skola

ARBETSPLAN 2019-2020

Innehåll

Grundvärderingar och verksamhetsidé	3
Tyngdpunktsområden 2019-2020	4
Undervisningsarrangemang	4
Gemensamma arbetsområden under läsåret	5
Elevhandledning, stödundervisning och specialundervisning	5
Undervisning utanför skolan	6
Morgonsamlingar	6
Elevvård	6
Skolans trygghetspärm	6
Förebyggande SANT-arbete	6
Mobbingförebyggande arbete	7
IKT	7
Elevklubbar	7
Samarbete med hemmen	7
Samarbete med förskola – bibliotek - fritidshemmet	8
Fortbildning	8
Utvärdering	9
Bedömning	9
Elevråd	10
Läsordningar 2019-2020	10
Lektionstider	12
Rastvakter	12
Läsårets arbetstider	12
Timfördelning	13
Skolans personal	14
Elevförteckning	Fel! Bokmärket är inte definierat. 14
Skolans trivselregler	16
Lärostoff	17

Grundvärderingar och verksamhetsidé

Landskapets lag, förordning och läroplan samt kommunens skolstadga ligger till grund för och anger riktlinjerna för vår verksamhet. Utgående från dessa styrdokument har arbetsplanen för läsåret 2019-2020 utarbetats.

I Vårdö skola arbetar vi för att eleverna skall;

Lära i en trygg miljö

Trygghet är en hjärtefråga i vår skola. Miljön i skolan utgörs till stor del av barnen själva och därför ser vi det som en viktig del av undervisningen att lära social kompetens och sociala spelregler. Vi betonar starkt *arbetsro, hänsyn och respekt till sina medmänniskor och förståelse för varandras olikheter*. Ett verkligt elevinflytande är en del av att bygga en god lärmiljö och i vårt arbete med att skapa en trygg skolmiljö strävar vi också efter ett gott och nära samarbete med hemmen.

Lära lustfyllt med flera sinnen

I Vårdö skola utgår vi från att alla barn har en inneboende lust och drivkraft att lära. Skolans pedagoger skall underhålla detta med hjälp av tillräckligt utmanande, inspirerande och nyttig undervisning. Vi utgår i vårt arbete från att barn lär olika. Vi betonar flera sinnen vid inläring. I alla klasser skall digitala redskap användas som en naturlig del i lärandet och undervisningen. Med andra ord så använder vi oss medvetet av många olika arbetssätt.

Lära hållbart

Skolans personal arbetar med en gemensam ekologisk grundsyn om ett hållbart samhälle, d.v.s. förståelse av nutida och framtida miljöproblem genom att elever och personal lär sig att betrakta sig själva och sitt handlande som betydelsefullt både i ett lokalt och globalt sammanhang och låta det hållbara miljöarbetet genomsyra all skolans verksamhet. För att i det individuella perspektivet kunna leva hållbart fokuserar vi också på fysiska aktiviteter och friskvård.

Under begreppet leva hållbart sätter vi också begreppet leva jämställt, vilket idag **inte** är en självklarhet. I Vårdö skola skall pojkar och flickor ha lika rättigheter och skyldigheter.

Målet är att Vårdö skolas elever utvecklar:

- Goda baskunskaper
- God självkänsla och gott självförtroende
- Förmåga att ta ansvar för sitt arbete
- Förmåga att se och förstå sin egen lärandeprocess
- Förmåga att söka kreativa lösningar på problem
- God samarbetsförmåga
- Förmåga att visa hänsyn & respekt för människor och miljö
- Förmåga att kritiskt granska och värdera fakta och källor
- Digital kompetens

Tyngdpunktsområden 2019-2020

Även under detta läsår kommer vi fortsättningsvis att betona baskunskaperna: *läsa, skriva och räkna*.

Vi är fortsättningsvis en REKO skola där ordet REKO står för **RE**spekt och **KO**mpisanda som innebär att vi är schyssta och respektfulla mot allt och alla i vår omgivning, och att vi betonar att alla människor är värdefulla precis som de är oberoende av bakgrund. Det kommer att arrangeras styrd rastlek varje vecka.

I REKO finns även **EKO**, som betyder att vi sätter stort fokus på en ekologisk grundsyn i allt arbete.

Formativ undervisning kommer att fortsätta vara vårt fokus detta läsår. Detta för att träna eleverna i att se sin egen lärandeprocess. Att förstå vad man har lärt sig och på vilket sätt man lär sig.

Undervisningsarrangemang

Vårdö skola har 25 elever läsåret 2019-2020.

Åk 1-3

7 elever (4+1+2)

Klasslärare är Ann Rosing

Åk 4

5 elever

Klasslärare är Gerd Blomqvist

Åk 5-6

13 elever (6+7)

Klasslärare är Irene Sjölund

Den samordnade specialundervisningen (4 vt) sköts av Annika Karlsson.

Matematik- och språkundervisning är årskursbunden medan läsåmnena läses som växelkurs.

Alla elever i åk 3-6 undervisas i såväl textilslöjd som teknisk slöjd. Detta sker i grupper med både pojkar och flickor. Gerd Blomqvist, Mari Grönvall-Sjögren och Ann Rosing handhar slöjden.

Språkprogram

Eleverna kan välja mellan:

- finska fr.o.m. åk 5
- inget frivilligt språk fr.o.m. åk 5

Lsåret 2019-2020 läser 10 elever i åk 5-6 finska. Eleverna har 2 vt finska. Gerd Blomqvist sköter undervisningen.

åk 5 – finska.....5 elever

åk 6 – finska.....5 elever

De som inte har något valbart språk har extra arbete i de ämnen där behov finns.

Undervisningen i engelska inleds i åk 3. Åk 3-6 har 2 lektioner engelska per vecka.

Stödundervisning i svenska för inflyttade elever med annat modersmål

Elever med annat modersmål än svenska erbjuds stödundervisning i svenska. Som mest kan en elev erbjudas 5 lektioner per vecka. Denna undervisning syftar till att lära sig språket för att kunna

anpassa sig till de nya förhållandena i det nya samhället. Under läsåret erhåller tre elever stödundervisning i svenska och till det används 10 lektioner per vecka. Undervisningen hålls av Annika Karlsson.

Gemensamma arbetsområden under läsåret

- Lär känna din hemkommun, skolans egen Vårdödag hålls den 27 augusti (detta år besöker vi Lövö)
- Skolans läsårstema: Åland i världen, teknik
- Naturskola
- Idrottsevenemang under höst- och vårtermin
- Författarbesök i mån av möjlighet
- Högtider och traditioner
- Aktivitetsdag till förmån för hjälpbehövande (Run for Africa)
- Vänutbyte med Geta skola

När det är möjligt anlitar vi sakkunniga utomstående för olika arbetsområden, men det mesta genomförs med skolans egen personal.

Elevhandledning och stöd för lärande och skolgång

Elevhandledning ges av läraren i anslutning till de flesta ämnen, men också genom enskilda samtal mellan elev och lärare.

Allmänpedagogiskt stöd riktar sig till elever som tillfälligt behöver stöd för sitt lärande och skolgång. Detta stöd är en del av den dagliga verksamheten och genomförs genom olika individualiserande och differentierande åtgärder. Klassläraren är ansvarig för det allmänpedagogiska stödet. Specialläraren fungerar som handledare. Om det allmänpedagogiska stödet ej räcker görs en pedagogisk bedömning. Utifrån den beslutas om eleven behöver ytterligare stöd i form av specialpedagogiskt stöd. Det specialpedagogiska stödet är mer långsiktigt och mer omfattande än allmänpedagogiskt stöd. Klassläraren upprättar i samråd med specialläraren ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet utvärderas och uppdateras en gång per termin.

När en elev riskerar att inte nå målen trots allmän- och specialpedagogiskt stöd, initierar specialläraren en pedagogisk utredning. Om den pedagogiska utredningen visar att det specialpedagogiska stödet ej är tillräckligt kan eleven överföras till mångprofessionellt stöd. Beslut om överföringen görs av ansvarig nämnd. En elev i mångprofessionellt stöd kan ha en eller flera lärokurser individuellt anpassade så de följer elevens specifika behov för lärande och skolgång. En elev i mångprofessionellt stöd har alltid en individuell plan, och den skall vara färdigställd senast två månader efter beslut om överföring. Ansvarig för den individuella planen är den lärare som ansvarar för undervisningen. Beslut om mångprofessionellt stöd granskas vid behov och alltid efter årskurs 2 och 6.

Som skolans speciallärare fungerar Annika Karlsson. För ändamålet finns 4 veckotimmar. Speciallärarens arbete kan innebära arbete med en enskild elev, i liten grupp eller som kompanjonlärare i klassen. Tyngdpunkten ligger på ämnena svenska och matematik, men undervisningen kan även innefatta t.ex. hjälp med strukturering av skolarbetet och studieteknik. S.k. "screeningstest" görs varje termin, för att kartlägga elevernas läs- och skrivutveckling samt matematiska förmåga.

Undervisning utanför skolan

- Aktivitetsdagar/studiebesök i anslutning till arbetsområden och teman i undervisningen
- Simundervisning, besök till simhallen i Godby
- Museibesök
- Teaterbesök o.d.
- Friluftsdagar
- Tävlingar (bl.a. idrott) som ordnas av olika organisationer
- Kyrkoandakter i samarbete med Vårdö församling
- Åk 1-6 dagsutflykt på Åland på vårterminen
- Naturskolan

Morgonsamlingar

Skoldagen inleds med genomgång av dagens datum samt med högläsning eller samtal om något särskilt som hänt, eller en genomgång av dagens arbete. Inför speciella högtider håller lärare eller någon inbjuden gäst gemensam morgonsamling för hela skolan.

Elevvård

Under lärarnas samplanering (tisdagar kl. 15.15 – 16.45) behandlas elevvårdsfrågor vid behov. Skolkurator och skolpsykolog samt skolhälsovårdare kallas till EVG-möte en gång per termin, oftare vid behov. Kommunens socialarbetare kontaktas vid behov.

Skolkuratorn, Lisette Isaksson, kommer på inplanerade besök en gång per vecka och skolhälsovårdaren; Malena Kulves finns i Strömmsgården och gör där sina hälsokontroller. Hon besöker även skolan för att träffa eleverna med jämna mellanrum. Skoltandläkaren finns vid tandläkarmottagningen i Godby.

Skolans trygghetspärm

Skolans trygghetspärm finns i skolan och är uppdaterad inför varje läsår. Trygghetspärmen innehåller handlingsplaner för olika typer av kriser. Trygghetspärmen innehåller också riktlinjer för skolans förebyggande arbete gällande elevernas allmänna välmående och trivsel (Mobbning, ANDTS, läs- och skrivutveckling mm).

Förebyggande ANDTS-arbete

Alla inom skolan skall verka för en drogfri miljö. Information och ett klart ställningstagande bland de vuxna skall hjälpa och stärka eleverna så att de får en tydlig och varaktig nej-attityd till ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel). I skolans trygghetspärm finns Ålands landskapsregerings riktlinjer för preventionsarbete kring dessa frågor. Checklistan som ingår i foldern kommer att uppdateras kontinuerligt av skolans föreståndare.

Föräldrainformation

Föräldrar uppmanas att inte vara godtrogna i frågor som berör ANDTS, utan i tid ta upp diskussionen kring dessa och tydligt markera sin egen negativa attityd och sitt avståndstagande till droger.

Mobbingförebyggande arbete

Vi arbetar förebyggande genom gemensamma klass- och skolregler som återkommande diskuteras och omarbetas tillsammans med eleverna. Vi arbetar även med värderingsövningar av olika slag för att stärka empati och respekt samt tolerans för olikheter. Vi arbetar även för att ha en stark "vi-anda" i skolan där man kan känna sig tillräckligt trygg att säga ifrån. Skolan godkänner ingen form av kränkande behandling eller mobbning och går in för "nolltolerans".

Vi anser att det är mobbning då någon eller några upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för kränkande behandling/negativa handlingar. Det är inte mobbning om två jämnstarka individer bråkar med varandra. Om kränkande behandling/mobbning uppdragas har skolan en handlingsplan att följa (enligt KiVa skolas modell; se trygghetspärmen).

IKT

Alla elever och vårdnadshavare har tillgång till informationskanalen Wilma. På Wilma finns information som skolans arbetsplan, veckobrev, kalender med vad som är på gång i skolan med mera. Under hösten kommer skolan att ta i bruk läroplattformen Itslearning. Itslearning kommer i första hand att användas av eleverna i deras skolarbete.

Åk 4-6 har en egen dator (1:1) och åk 1-3 har ipads som de kan använda under lektionerna. Att eleverna får utveckla sin digitala kompetens är en mycket viktig del i skolans arbete. Lärarna i skolan skall som en daglig naturlig del i undervisningen använda sig av digitala resurser. Målet är att eleverna skall vara väl rustade inför vidare liv och studier när de lämnar Vårdö skola. Vi betonar också tydligt goda internetvanor och god Netikett. Vi arbetar för att eleverna skall utveckla ett förhållningssätt där de kritiskt kan granska innehåll de kommer i kontakt med på nätet.

Elevklubbar

I samarbete med bl.a. kommunens idrottsförening, kyrkan, Folkhälsan, 4H och övriga organisationer erbjuds eleverna olika fritidsaktiviteter.

Skolan deltar i ÅID:s projekt Starka barn för åk 1-4 under läsåret 2019-2020. Projektet vill främja glädje och motorikutveckling hos barn. ÅID bidrar med en summa för att avlöna Mari Grönvall-Sjögren som håller en extra rörelsetimme för åk 1-4 varje tisdag efter skolan.

På fredagar har eleverna i åk 4-6 möjlighet att delta i Kreativa kids som leds av Lukas Lantz. Kreativa kids bekostas av Landskapsregeringen i samarbete med skolan.

Eleverna får taxiskjuts hem efter båda aktiviteterna.

Samarbete med hemmen

Varje eller varannan vecka skriver klassläraren ett veckobrev som skickas till berörda via informationskanalen Wilma. I det framgår vad som är planerat till följande vecka - främst sådant som kan inverka på lektionstider, skjutsar eller andra praktiska saker, men också om själva skolarbetet i klassen. Klasserna har även en läxbok som vandrar mellan hem och skola i vilket såväl läxor som personliga kommentarer antecknas.

Föreningen Hem och skola var vilande under läsåret 2018-2019. Under läsåret 2019-2020 utreds om föreningen kan komma igång igen eller om den läggs ner. Klassföräldrar har utsetts i varje klass.

Skolans arbetsplan finns tillgänglig på Wilma och på kommunens hemsida och föräldrar uppmanas att ta del i utvecklandet av arbetsplanen vid ex diskussioner på föräldra- eller klassmöten.

En gång per termin hålls utvecklingssamtal, men även oftare vid behov. Dessa utvecklingssamtal förbereds genom att eleven får någon typ av frågeformulär att besvara innan mötet. Läraren skriver även hur han/hon ser på den enskilde eleven i skolan och om det arbete som utförs. Syftet med utvecklingssamtalet är att ge elev och föräldrar en bild av elevens utveckling och sätta upp mål för det fortsatta lärandet.

Skolan håller även kontakt med föräldrarna telefonledes eller via meddelande i Wilma vid behov och uppmanar även föräldrarna att hålla kontinuerlig kontakt med skolan.

Samarbete med förskola – bibliotek - fritidshemmet

Samarbete med förskolan

Inskolningen av blivande förstaklassister sker under vårterminen, och är ett samarbete mellan klassläraren i åk 1 och barnträdgårdsläraren från daghemmet Solbacken. Klassläraren från skolan inleder inskolningen med ett besök på daghemmet. Därefter kommer de blivande skoleleverna på besök 5-6 tillfällen. De första tillfällena är lite kortare, medan det sista tillfället innebär en hel skoldag. Daghemmet och skolan har även flera möten inför övergången barnomsorg/skola, så att alla elever får en så bra skolstart som möjligt.

Samarbete med kommunens bibliotek

Kommunens bibliotek används flitigt i undervisningen. Inköp av barnlitteratur görs många gånger i samråd lärare-elever-bibliotekarie. Alla klasser går till biblioteket en lektion var tredje vecka. På tisdagar och torsdagar kl.12–12.15 finns möjlighet för eleverna att ha bibba-rast.

Samarbete med fritidshemmet

Fritidshemmet finns inrymt i daghemmet Solbackens lokaler. Klassläraren i årskurs 1-2 överlämnar eleverna när skoldagen slutar, och uppdaterar fritidshemsledaren med information som kan vara av betydelse.

Fortbildning

Lärarna kommer fortsättningsvis att vara aktiva inom fortbildningen. De kommer att delta i fortbildning som känns relevant och intressant för skolans verksamhet, under de 18 timmarna som är lagstadgade. Dessutom kommer skolans anställda att erbjudas att delta i de fortbildningstillfällen som ordnas av Norra Ålands Högstadiedistrikt, Utbildningsavdelningen, Ålands Högskola eller andra organisationer.

Lärarkollegiet kommer att använda 6h av den utvidgade planeringstiden till pedagogiska samtal kring för lärarna aktuella saker i undervisningen. Detta kommer att ske tre olika pedagogiskakvällar på vardera 2 timmar. Formativ undervisning är fortsättningsvis ett fokusområde detta läsår och därför kommer vi att ha två pedagogiska eftermiddagar på 3h vardera under läsåret där vi arbetar med detta. Måndagar kl.8.30-8.50 kommer ett morgonmöte att hållas. Dessa möten utgör totalt 12 timmar.

Under vårterminen kommer eleverna att vara lediga en skoldag då den pedagogiska personalen har fortbildning.

Även övriga personalgrupper informeras om de kurser som erbjuds så att de kan delta i kurser som utvecklar och inspirerar dem i deras arbete.

Utvärdering

Skolarbetet och elevens arbete genomgår ständig uppföljning och utvärdering.

Elevens uppföljningar

- Kontroll via gemensamma genomgångar
- Egenkontroll via facit
- Självvärdering
- Kontrolluppgifter
- Redovisningar
- Gensvar från omgivningen
- Utvärdering av veckoplaneringen
- Utvärdering av skolsituationen som helhet inför utvecklingssamtalen 2 gånger per år

Lärares uppföljning

- Kontinuerligt följa med elevens skolarbete
- Muntliga och skriftliga kontrolluppgifter
- Systematiskt insamlande av arbetsuppgifter, häften och elevarbeten
- Muntliga och skriftliga redovisningar av olika arbetsuppgifter
- Regelbundna, enkla utvärderingar av elevens skolsituation

Gemensam uppföljning och utvärdering

Vid samplaneringar och personalmöten sker uppföljning och utvärdering av det vardagliga skolarbetet, som en öppen diskussion kring de dagliga händelserna i skolan. Lärarkollegiet utvärderar läsåret; hur läroplanens och arbetsplanens mål uppnåtts. All utvärdering skall ligga som grund för utveckling, dels för den enskilda eleven, men också för skolan som helhet!

Vid utvecklingssamtalen utvärderas elevens trivsel samt hennens uppfattning om skolan som helhet.

Bedömning

Utvärderingen är en aktiv del i elevbedömningen, och skall hjälpa eleverna att se sina egna framsteg och sin egen utveckling. Bedömningen skall också hjälpa eleverna att få en verklig uppfattning om sina kunskaper och färdigheter.

I årskurs 1-2 ges skriftliga omdömen i slutet av varje termin. Där beskrivs elevens ansvar och samarbete, samt kunskaper i svenska och matematik med en kortare text. I årskurs 3-6 ges skriftliga omdömen i slutet av terminerna. Bedömningen ges utgående från en sjugradig skala (10-4); 10 utmärkta, 9 berömliga, 8 goda, 7 nöjaktiga, 6 försvarliga, 5 svaga och 4 underkända kunskaper och färdigheter. Ansvar och samarbete bedöms verbalt i skrift.

Bedömningsanvisningarna och bedömningskriterierna (som finns i landskapet Ålands läroplan) är något som diskuteras kontinuerligt i lärarkollegiet, men även gemensamt på Norra Åland, för att försöka säkerställa en så likvärdig bedömning som möjligt.

Elevråd

Skolan kommer detta läsår att ha en idélåda dit eleverna kan sätta lappar med förslag, önskemål och funderingar kring saker som gäller skolan. Personalen kommer med jämna mellanrum att tömma lådan och behandla de önskemål som kommit fram. Representanter från varje årskurs blir kallade till ett elevråd när behov finns.

Läsordningar 2019-2020

Årskurs 1-3

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.50-9.35	svenska	svenska	religion	matematik	gymnastik
9.35-10.20	matematik	slöjd/engelska	matematik	svenska	gymnastik
11.15-12.00	omgivningskunskap	Svenska/ok	musik	gymnastik	matematik
12.15-13.00	bildkonst	omgivningskunskap	svenska	omgivningskunskap	svenska
13.15-14.00		bildkonst	- /matematik	-/slöjd	
14.15-15.00			- /engelska	-/slöjd	

Årskurs 4

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.50-9.35	svenska	svenska	musik	svenska	gymnastik
9.35-10.20	matematik	bildkonst	musik	matematik	gymnastik
11.15-12.00	omgivningskunskap	historia	svenska	bildkonst	engelska
12.15-13.00	religion	omgivningskunskap	matematik	omgivningkunskap	svenska
13.15-14.00		matematik	matematik	slöjd	
14.15-15.00			engelska	slöjd	

Årskurs 5-6

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.50-9.35	svenska	svenska	musik	gymnastik	religion
9.35-10.20	matematik	bildkonst	musik	gymnastik	finska/engelska
11.15-12.00	naturkunskap	matematik	naturkunskap	bildkonst	matematik
12.15-13.00	svenska	svenska	naturkunskap	matematik	svenska
13.15-14.00	finska/engelska	naturkunskap	finska/engelska	slöjd	
14.15-15.00	historia	engelska/finska	matematik	slöjd	

Lektionstider

08.50 – 09.35	lektion 1
09.35 – 10.20	lektion 2
10.20 – 11.15	<i>Promenad till Strömmsgården + lunch + promenad till skolan + rast</i>
11.15 - 12.00	lektion 3
12.15 - 13.00	lektion 4
13.15 - 14.00	lektion 5
14.00 – 14.15	<i>mellanmål</i>
14.15 - 15.00	lektion 6

Rastvakter

RAST	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Morgon	Irene	Annika	Ann	Mari	Gerd
Lunch	Gerd Mari	Irene Mari	Ann Mari	Annika Mari	Annika Mari
Tolvan	Mari Ann	Irene Gerd	Irene Mari	Ann(gy) Gerd	Annika Ann
Ettan	Annika	Ann Mari	Gerd Annika	Annika Mari	Mari(taxi)
Mellanmål	Irene, Mari	Irene, Mari, Ann(taxi)	Ann, Gerd	Ann, Gerd	
Trean	Irene	Mari	Annika	Gerd	

Planering

Kollegieplanering hålls tisdagar kl.15.15-16.45

Läsårets arbetstider

	vecka	2019-2020
Höstterminen inleds	33	torsdag 15.08.2019
Höstlov	42	torsdag-fredag 17-18.10.2019
Lovdag i.s.m. sj.dagen		
Höstterminen avslutas	51	fredag 20.12.2019
Vårterminen inleds	2	tisdag 07.01.2020
Vinterlov	8	måndag-fredag 17-21.02.2020
Lovdag i samband m. påsk	15	torsdag 09.04.2020
Lovdag i samband m. kr.h.dagen	21	fredag 22.05.2020
Vårterminen avslutas	23	fredag 05.06.2020
	Dagar	
HÖSTTERMIN	88	to 15.08.2019 – fr 20.12.2019
VÅRTERMIN	99	ti 07.01.2020 - fr 05.06.2020

187 arbetsdagar

Timfördelning

Läsåret 2019-2020		Vårdö skola						
Läroämne/ämneshelhet	Min. vt	Sk:s vt						
	Åk 1-6	Åk 1-6	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6
Svenska	32	32	6	6	5	5	5	5
Matematik	22	28	4	4	5	5	5	5
Miljö- och naturkunskap	17	21	3	3	4	3	4	4
	<i>Omgivningskunskap *</i>	8	10	3	3	4		
	<i>Biologi **</i>	3	4				1	1,5
	<i>Geografi **</i>	3	4				1	1,5
	<i>Fysik och kemi **</i>	3	3				1	1
Samhällsorientering	9	9	1	1	1	2	2	2
	<i>Religionskunskap el. livsåskådningskunskap</i>	6	6	1	1	1	1	1
	<i>Samhällskunskap ** Historia ***</i>	3	4				1	1
Konst och färdighetsämnen	44	46	7	7	8	8	8	8
	<i>Musik</i>	6	9	1	1	1	2	2
	<i>Bildkonst</i>	6	12	2	2	2	2	2
	<i>Slöjd</i>	8	10	1	1	2	2	2
	<i>Idrott</i>	12	15	3	3	3	2	2
Engelska (A1)	8	8			2	2	2	2
Frivilligt språk (A2)	4	4					2	2
	<i>Finska</i>		4				2	2
	<i>Franska</i>							
	<i>Tyska</i>							
Gemensamma läroämnen Sammanlagt	132 - 144	144	21	21	25	25	26	26
Elever med ett frivilligt språk Sammanlagt	136 - 148	148					28	28
Gemensamma läroämnen			19 - 21		23 - 25		24 - 26	
Elever med ett frivilligt språk, därtill							8	

* Undervisning i årskurserna 1-3. Omfattar temaområden som hänförs till såväl naturorienterande som samhällsorienterande läroämnen.

** Undervisning i årskurserna 4-6, forts. på temaområden som ingår i läroämnet omgivningskunskap.

*** Undervisning i årskurserna 4-6.

Skolans personal

Skolan	Lärarrummet	47960
Lärare	<i>Annika Karlsson, föreståndare, Ann Rosing, klasslärare åk 1-3 Gerd Blomqvist, klasslärare åk 4 Irene Sjölund, klasslärare åk 5-6</i>	
Assistent	<i>Mari Grönvall-Sjögren</i>	
Köket	<i>Minna Pomrén, Strömmsgården</i>	47980
Städerska	<i>Christina Backman-Boman</i>	
Fastighetsskötare	<i>Yngve Bjurne</i>	040 59 46 705
Hälsovårdare	<i>Malena Kulves</i>	47655
Skolpsykolog	<i>Jonna Brunnsteiner</i>	04573613454
Skolkurator	<i>Lisette Isaksson tel tid må - on kl 8-9</i>	421232, 04575483834
Fritidshemmet	<i>Daghemmet Solbacken</i>	47940

Klassföräldrar

Det finns utsedda klassföräldrar i varje klass.

Skol- och bildningsnämnd

Carl-Gustav Sjölund, *ordförande*
Marie-Louise Påvals, *viceordförande*
David Danielsson
Mikael Johansson
Anna Aakula
Maria Sjölund

(Christina Backman-Boman)
(Göran Abrahamsson)
(Siv Englund)
(Ulrika Diederichs)
(Lars-Erik Eriksson)
(Mikael Weckman)

Skolans trivselregler

Dessa trivselregler är en sammanfattning av elevernas egna tankar kring hur de vill ha det i sin skola.

- Vi visar varandra respekt och hänsyn bland annat genom att:
 - lyssna på varandra
 - låta andra tala klart
 - ge varandra arbetsro
 - bjuda in den som är ensam
 - låta alla vara med
 - ett nej är ett nej, ett stopp är ett stopp
 - ge varandra komplimanger och uppåtpuffar
 - vara artiga

- I vår skola är det förbjudet att mobbas och slåss.
- Vi använder ett vårdat språk och håller volymen nere.
- Vid vår ingång och i hallen hjälps vi åt att hålla det snyggt och så rent som möjligt. Vi tar det lugnt och knuffas inte.
- Vi sköter skolans och våra egna tillhörigheter väl.
- Mobiltelefoner läggs i mobilhotellet innan skoldagen börjar.
- Godis och tuggummi lämnar vi hemma.

- Vi leker genom att:
 - ha tydliga regler på förhand som alla följer
 - tillsammans ta hand om och städa undan leksaker
 - förklara för den som inte förstår
 - hålla oss på de överenskomna lekrområdena

- I skolbilen:
 - Vi uppträder artigt mot varandra samt säger "hej" och "hej då".
 - I skolbilen talar vi lugnt med varandra.
 - Mobilerna är antingen på ljudlöst eller så använder vi hörlurar.
 - Smutsiga kläder och skor hör inte hemma i skolbilen.
 - De som skall gå av först sitter närmast dörren.
 - Vi låter varandras grejer vara.
 - Vi använder reflex eller reflexväst på morgonen när det är mörkt.
 - När vi väntar på skoltaxin är vi lugna. Leker och busar gör vi på rasten.

- Om vi cyklar till skolan använder vi cykelhjälm.

Lärostoff

Svenska åk 1	Svenska åk 2	Svenska åk 3
Tala/lyssna	Tala/lyssna	Tala/lyssna
Lyssna till sagor och berättelser Följa muntliga instruktioner Uttrycka sig i tal om egna upplevelser, berätta, redogöra Dramatisera	Lyssna till dikter, sagor och berättelser Följa muntliga instruktioner Uttrycka sig i tal, berätta, redogöra Dramatisera	Uttrycka egna åsikter och lyssna till andras Att redovisa och utvärdera Undersöka ord och uttryck för att utvidga ordförrådet Följa muntliga instruktioner Dramatisera
Läsa	Läsa	Läsa
Lära sig läsa Träna läsförmåga och läsförståelse Utveckla en positiv inställning till läsning och skapa goda läsvanor	Utveckla sin läsfärdighet genom möten med olika slags texter Följa skriftliga instruktioner Träna betoning och inlevelse i läsningen Träna läsförståelsen genom bl.a. samtal om det lästa	Utveckla sin läsförståelse Upplevelseläsning Använda faktaböcker, ordlistor och uppslagsböcker Öva högläsning
Skriva	Skriva	Skriva
Lära sig bokstäverna och texta en tydlig handstil Träna goda skrivvanor Rättskrivning med ljudenligt stavade ord Skriva egna berättelser, och om egna upplevelser Utveckla en positiv inställning till skrivning och skapa goda skrivvanor	Texta och skriva tydligt och fint Skrivstil Enkel skriftlig utvärdering Skriva berättelser, sagor, meddelanden, dikter Rättskrivning: enkel- och dubbelteckning av konsonanter, ng-ljudet, sj-ljudet, tj-ljudet och j-ljudet	Rättskrivning med ljudenliga och ljudstridiga ord Skrivstilsövningar Friskrivning bl.a. berättelser, dikter, brev, sagor, faktatexter. Bibehålla en positiv inställning till sitt eget skrivande
Språklära	Språklära	Språklära
Termer: Ljud, bokstav, stavelse, ord, rim och mening. Använda sig av stor bokstav och punkt.	Termer: Vokal, konsonant, ordföljd, skiljetecken. Använda stor bokstav och punkt, samt kommatecken, frågetecken och utropstecken.	Termer: Vokal, konsonant, ordföljd, skiljetecken och stycke. Alfabetisk ordning Använda stor bokstav samt skiljetecken som punkt, kommatecken, frågetecken, utropstecken, kolon. Meningsbyggnad.

Svenska åk 4	Svenska åk 5	Svenska åk 6
Tala/lyssna	Tala/lyssna	Tala/lyssna
Lyssna på varandra och uttrycka egna åsikter Följa muntliga instruktioner Redogöra, förklara, redovisa, berätta och uttrycka sig på olika sätt Intervjua	Tala och lyssna i grupp och ge konkreta råd Tillämpa stödord, mindmap och stödmeningar Redovisa arbeten muntligt och skriftligt	Tala och lyssna i grupp och ge konkreta råd Tillämpa stödord, mindmap och stödmeningar Redovisa arbeten muntligt och skriftligt
Läsa	Läsa	Läsa
Läsa barn- och ungdomsböcker Samtala och analysera det lästa Följa skriftliga instruktioner Använda faktaböcker, ordlistor, uppslagsverk, dagstidningar	Läsa egna och andras texter Använda faktaböcker, ordlistor och dagstidningar Upplivelsesläsning och läsgrupper Författare och recensioner	Läsa egna och andras texter använda faktaböcker, ordlistor och dagstidningar Upplivelsesläsning och läsgrupper Författare och recensioner
Skriva	Skriva	Skriva
Utveckla en tydlig och personlig handstil Rättskrivning Använda sig av mindmap Skriva egna texter av olika slag, med inledning, handling och slut. Att skriva för mottagaren. Använda sig av ordbehandlingsprogram på datorn som hjälpmedel	Träna på en tydlig, personlig handstil samt träna på skrivstil Skriva berättelser med inledning, handling och avslutning Med egna ord omformulera en text, både fiction och fakta Använda ordbehandlingsprogram på datorn	Träna på en tydlig, personlig handstil samt träna på skrivstil Skriva berättelser med inledning, handling och avslutning Med egna ord omformulera en text, både fiction och fakta Använda ordbehandlingsprogram på datorn
Språklära	Språklära	Språklära
Fördjupa sina tidigare kunskaper. Talspråk och skriftspråk, se skillnaderna mellan dem. Ordklasserna: substantiv, adjektiv, verb, räkneord och pronomen	Ordklasser, satsdelar	Stavningsregler

2020-2021

2019-2020

MATEMATIK ÅK 1	MATEMATIK ÅK 2	MATEMATIK ÅK 3
Talbegreppet	Talbegreppet	Talbegreppet
Naturliga tal 0-100 - talföljder - tiopar, tvillingar, - större än, mindre än - lika med - sifferskrivning	Naturliga tal 0-1000 - talföljd - större än, mindre än - lika med Positionssystemet Talskrivning	Naturliga tal 0-10 000, -talföljder -talens storleksordning Positionssystemet (tiosystemet) Talskrivning
Räknesätten	Räknesätten	Räknesätten
Addition och subtraktion inom talområdet 0-10, 0-100 Sambandet mellan addition och subtraktion Additions och subtraktionstabeller (0-10), Räknesagor	Addition och subtraktion inom talområdet 0-100, 0-1000 Laborationer med multiplikations-tabellerna 1-5, 10 Multiplikation som upprepad addition Additions och subtraktions tabeller (0-20) Likadelning	Addition och subtraktion inom talomr.0-10000 Additionsalgoritm med minnessiffra Subtraktionsalgoritm med en växling (lån) Sambandet addition - subtraktion Multiplikationstabellerna 1-10 Multiplikationsuppställning Sambandet multiplikation - division Divisionstabeller, enkel division med rest Räknesagor
Algebra	Algebra	Algebra
Prealgebra	Prealgebra	Prealgebra
Mätningar och enheter	Mätningar och enheter	Mätningar och enheter
Uppskattning och mätning av längder; m, cm Tid; hel- och halvtimme, veckodagar, månader, datum Pengar, dyrare - billigare	Uppskatta och mäta - volym (l, dl) - massa (kg, g) - längd (km, m, cm) Tid; hel och halv timme, kvart över, kvart före, fem över, fem före, veckodagar, månader, år Pengar	Tid; s, min, h Klockan; analog och digital tid Kalendern Längd; km, m, cm, mm Massa; kg, g Volym; l, dl Valuta: euro, cent
Geometri	Geometri	Geometri
Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, triangel, cirkel, Lägesord, storleksord Mönster och avbildningar Tredimensionella figurer	Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, triangel Sträckor och omkrets Mönster och avbildningar Tredimensionella figurer	Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, cirkel, triangel - sida, hörn, vinkel Mönster och avbildningar Tredimensionella figurer

Matematik åk 4	Matematik åk 5	Matematik åk 6
Talbegreppet	Talbegreppet	Talbegreppet
Naturliga tal 0-100 000, -talföljder -talens storleksordning Positionssystemet Talskrivning Decimalform; tiondel, hundradel Bråk som del av antal och del av helhet	Naturliga tal 0-1000.000 Positionssystemet Decimalform; tiondel, hundradel, tusendel Procentbegreppet Tal i bråkform och i blandad form Addition och subtraktion av liknämninga bråk Sambandet mellan bråk, decimaltal och procent	Naturliga tal 0-1000.000.000 Positionssystemet Decimalform; tiondel, hundradel, tusendel Negativa tal; termometern Tal i bråkform och i blandad form Liknämninga och oliknämninga bråk Procentbegreppet Samband mellan bråk, decimalform, procent, - 1/2,1/3, 1/4,1/5, 1/10 av i procent
Räknesätten	Räknesätten	Räknesätten
Additionsalgoritm med flera minnessiffror Subtraktionsalgoritm med flera växlingar / lån Multiplikationstabellerna (1-10) snabbt och säkert Multiplikation med 10 Kort och lång division med ensiffrig nämnare Division av tal som slutar på 0 Sambandet mellan multiplikation - division Multiplikationsalgoritm Addition och subtraktion med lika nämnare	Addition och subtraktion; -huvudräkning och uppställning -decimaltal Multiplikation -tabellerna -decimaltal -multiplikation med 10, 100, 1000 -multiplikation med tal som slutar på noll Division -tabellerna -division med en och tvåsiffrig nämnare -kort division och divisionsalgoritmen -decimaltal -medeltal -division med 10, 100, 1000 -division med tal som slutar på noll Räknesättens ordningsföljd Avrundning till heltal Enklare procenträkning; rabatt	Addition och subtraktion; - Additions- och subtraktionsalgoritmer med flera minnessiffror samt med tal i decimalform Multiplikation och division; -tabellerna - med 10, 100, 1.000 - med tal som slutar på 0 - med tal i decimalform Division -tabellerna - med en- och tvåsiffrig nämnare - kort division och divisionalgoritmen -decimaltal Medelvärden Räknesättens ordningsföljd Avrundning till heltal och till tal i decimalform Procenträkning; rabatt
Algebra	Algebra	Algebra
Prealgebra	Inledande algebra	Inledande algebra, Enkla funktioner
Mätningar och enheter	Mätningar och enheter	Mätningar och enheter
Räkeoperationer med tid Tidtabeller Enhetstabeller, enhetsprefix Längd; mil, km, m, dm, cm, mm Massa; ton, kg, hg, g Volym; l, dl, cl, ml Valuta; euro, cent Termometern	Massa-, volym- och längdenheterna Enhetsbyten - även med tal i decimalform Tid och tidsberäkningar - sekunder, minuter, timmar, enhetsbyten -dygn, år, månad, ålder -tidsskillnader	Massa-, volym- och längdenheterna - prefixen milli-, centi-, deci-, (deka-, hekto-), kilo- - enhetsbyten - även med tal i decimalform Tid och tidsberäkningar - sekunder, minuter, timmar, dygn, månader, år - enhetsbyten - tidskillnader
Geometri	Geometri	Geometri
Plangeometriska figurer; namnge och rita Kub och rätblock Omkrets Vinklar Koordinatsystem Mönster och avbildningar	Punkt, linje, sträcka Fyrhörningar: kvadrat, rektangel, diagonal Area av fyrhörningar Omkrets Vinklar; rät, rak, trubbig, spetsig. Rätblock, kub	Punkt, linje, sträcka Kvadrat, rektangel, romb, parallelogram, diagonal Cirkeln och dess delar Rätblock, kub, klot - konstruera / rita Omkrets, area, volym Vinklar; rät, rak, trubbig, spetsig, vinkelsumma Att mäta och rita vinklar Koordinatsystem Likformighet och skala Symmetri

Omgivningskunskap åk 3	Biologi/Geografi åk 4	Biologi/Geografi åk 5	Biologi/Geografi åk 6
Hösten – skördetid Skogens djur, svampar, bär och växter under året. Spår i naturen Blommornas växtdelar, förökning och övervintring Allemansrätten Hälsa och sunda levnadsvanor Finland Åland Kartkunskap	Vattendjur och –växter Sjöfåglar Sjöväxt Enkla näringskedjor Återanvändning och ekotänkande Hälsa och sunda levnadsvanor Norden De Baltiska länderna Kartkunskap	Flora och fauna, växternas spridning i Europa Miljölära bl.a kretslopp och miljömärkningar Djur och växter som är utrotningshotade och fridlysta Europa	Jordklotets indelning och ekosystem Fortida djur Människokroppen, din hälsa Beroende/droger/missbruk Pubertet & sexualitet Världen
<i>2020-2021</i>	<i>2019-2020</i>	<i>2020-2021</i>	<i>2019-2020</i>

Omgivningskunskap åk 1-2
Skolan, hemmet och fritiden
#Familjen
* Klassrummet, skolan, skolarbete
* Skrivna och oskrivna regler, seder
* Pengar och konsumtion
* Trygghet och säkerhet
* Trafikvett (#skolväg, taxivett, cykelregler, enkla trafikmärken, trafiksituationer, trafikmärken)
Människan och hälsan
Människokroppen, sunda levnadsvanor
Naturen och livsmiljön
* Årstider, dagar, månader, väderlek
# Vinterfåglar, insekter
# Kretslopp i naturen
# Miljövård (# sortering, ☐ Bevara vår natur)
# Bondgården (djur, husdjur, bondens år)
# Vårblommor
☐ Planeten jorden och rymden
☐ Enkla näringskedjor
☐ Träd
☐ kräldjur och vårfåglar
* Enkla experiment och laborationer
Hembygden och övriga världen
☐ Hemkommunen Vårdö
* Kulturmiljö och traditioner
* Barn i andra länder
*Alla år, # åk 1, ☐ åk 2
2019-2020 läses växelkurs åk 2.
2020-2021 läses växelkurs åk 1.

Samhällskunskap åk 3-6
Familjen, samhället och ekonomin
#Det åländska samhället
*Miljömedvetenhet, hållbar konsumtion
*Energi- och naturfenomen
#Kommunen och självstyrelsen
#Jämställdhetsfrågor
Praktiska medborgarfärdigheter
☐Sjöräddning, livräddning
#Telefon, post och bank
^Den egna ekonomin
Brandsäkerhet (varje år)
IKT
*^Källkritik
*^Internet-säkerhet
*^Medierna och deras påverkan
Lag och rätt i skolan och samhället
*Etik och moral
^Demokrati
^FN
☐Rättigheter och skyldigheter
Relationsträning och konflikthantering
Självkännedom samt relationer (varje år)
Kulturidentitet som ålänning (varje år)

åk 3, ☐ åk 4, * åk 5, ^ åk 6

2019-2020 läses växelkurs åk 4 och åk 6.
2020-2021 läses växelkurs åk 3 och åk 5.

Historia åk 4	Historia åk 5	Historia åk 6
#Varför historia? #Tidslinjen #Förhistorisk tid; sten-, järn- och bronsålder ☐Medeltiden I Norden ☐Vasatiden # år 1 , ☐	<u>Nordens historia fram till 1808</u> Stormaktstiden Frihetstiden Gustavianska tiden Nya tiden till franska revolutionen	<u>Världshistorien fram till 1789</u> De första högkultureerna Antiken Medeltiden i Europa

2019-2020 läses växelkurs åk 4 och åk 6.

2020-2021 läses växelkurs åk 3 och åk 5.

I undervisningen i **Ålands historia** berör vi under skolåren 3-6 följande enligt läroplanen: # åk 3, ☐ åk 4, * åk5

- # Fornlämningar (boplatser och gravfält)
- #Sjöleder (Kung Valdemars segelled)
- #Åland som en del av det svenska riket
- #Levnadsförhållanden (familj, släkt, by, socken)
- #Närings (djurhållning, fiske, handel)
- ☐Kyrkans makt och inflytande
- ☐Klostret på Kökar
- ☐Kastelholm (administrativt centrum)
- ☐Kungsgårdarna
- ☐Postväsendet och övriga kommunikationer
- * Sjukvården (Spetälskehospitalet på Gloskär)
- * Häxprocesserna
- * Kringen och båtsmanshållet
- * Stora ofreden
- * Lilla ofreden

Fysik och kemi åk 3-4	Fysik och kemi åk 5	Fysik och kemi åk 6
*Byggstenar och grundämnen ☐Aggregationstillstånd ☐Vatten #Blandningar och lösningar #Syror och baser # åk 3, ☐ åk 4, * båda år	Luft och tryck Energi (värme & väder) Elektricitet och magnetism Kemiska reaktioner	Ljud Ljus Astronomi

2019-2020 läses växelkurs åk 4 och åk 6. Läsåret 2020-2021 läses växelkurs åk 3 och åk 5.

Religion åk 1-2		Religion åk 3 – 4		Religion åk 5 – 6	
Skapelsen	Bibeln och psalmboken	Patriarkerna	Livet i församlingen	Kyrkornas stora familj	Världsreligionerna
Livet på Jesu tid	Jesu liv och gärning	Josef och hans bröder	Mission	Martin Luther och reformationen	Paulus
Högtider	Högtider	Mose	Kyrkoåret	Klosterliv	Bibelkunskap
Etik och moral	Etik och moral	Saul	Fader Vår	-Den heliga Birgitta	
		David	Bibelkunskap	-Franciskus	
		Psaltaren		Budorden	
		Profeterna Jona och Daniel		Bibelkunskap	
		Bibelkunskap			
2020-2021	2019-2020	2020-2021	2019-2020	2020-2021	2019-20

Småslöjd åk 1-2	Textilslöjd åk 3-6	Teknisk slöjd åk 3-6
Arbete med olika material både i tyg och trä samt olika naturmaterial.	Handsömnad & broderi	Vi tillverkar olika föremål så att eleverna får tillfälle att pröva olika redskap och tekniker.
Lära känna olika material och dess egenskaper. Använda olika redskap och metoder.	Stickning & virkning	Sågning, spikning, limning, tappning, hyvling, urholkning, finputsning, målning och lackning samt mätning.
Fingervirkning	Maskinsömnad (symaskinskörkort)	
Kaststygn	Tillverkning av enklare textilprodukter	
Förstygn	Vävning	
Tovning	Tryckning, färgning, tovning, trädning	
Trycktekniker		

Bildkonst åk 1-3	Bildkonst åk 4-6
BILDKOMPOSITION: Grundformer FÄRGLÄRA: Grundfärgerna, färgcirkeln, Kalla och varma färger TEKNIKER: Blyerts- krit- och kolteckning Målning: akvarellfärg, täckfärg Skulptur och formgivning, t.ex. lera, gips, snö, pappersmassa, kartong, trä, restmaterial TEKNISK RITNING: Enkel perspektivritning SKRIVKONST: bokstavsuppbyggnad, bokstavsdekorationer VISUELL KOMMUNIKATION: Symboler FANTASIUPPGIFTER: Egna upplevelser och erfarenheter. Minnesuppgifter, fritt skapande HAPPENING: rolluppgifter, dockteater, skapande lek	BILDKOMPOSITION: proportioner, ytor och rum, ornamentik, form och rytm FÄRGLÄRA: mellanfärger och valörer, palettens färger, färger och känslor FORMGIVNING: olika material t.ex. lera, snö, pappersmassa, papper, trä, restmaterial, relief, pappersvikning, boktillverkning TEKNIKER: kriter, vattenfärg, schablontryck, collage, mosaik, modellering, skrapeteknik, batik, blandtekniker, kolteckning, skuggning, rutförstoring TEKNISK RITNING: lodräta, vågräta och diagonala linjer, kroppar, perspektiv SKRIVKONST: bild och text, jämbred stil, layout VISUELL KOMMUNIKATION: bildserier, trafikmärken och andra symboler, kort, hälsningar, förpackningar, reklam, bildkunskap, analys av bilder MILJÖFOSTRAN: elevernas närmiljö, årstider, lokala förhållanden FANTASIUPPGIFTER: egna upplevelser och erfarenheter, minnesuppgifter, fritt skapande HAPPENING: bild, ljud och rörelse förenas KONSTHISTORIA: museibesök, åländska konstnärer, arkitektur och andra konstformer, heraldik, analys av konstbilder

Musik åk 1-3	Musik åk 4-6
Sång	Sång
Sångelekar Ramsor Psalmer Sånger ur Da Capo 0-2 och 3-4, Vi gör musik m.fl. Sånger som anknyter till årstider och teman	Enkla uppsjungningar, tonbildning Sånger som anknyter till årstider och teman Ålänningens sång, nationalsånger Psalmer Populära låtar Sjömansvisor Sånger ur Da Capo 3-4, 5 m.fl.
Gehörsträning	Gehörsträning
Skilja mellan hög och låg ton Känna igen melodier	Känna igen melodier Skilja mellan dur och moll
Musiklyssning	Musiklyssning
Musiksagor Kända kompositörer	Kända kompositörer
Rytm och tempo	Rytm och tempo
Rytmer och taktarter	Rytmer och taktarter
Teori	Teori
g-klaven noter	Noter/system G-klav rytmer
Skapande och rörelse	Skapande och rörelse
Dans-, sång- och rörelselekar	Dans-, sång- och rörelselekar
Instrument	Instrument
Spel med rytminstrument	Blockflötsspelning

Idrott åk 1-4	Idrott åk 5-6
Gymnastik Grovmotoriska övningar: krypa, åla, rulla, hoppa, springa. Finmotoriska övningar: klappramsor, fotövningar m m. Övningar med handredskap: hopprep, ärtpåsar, bollar. Redskapsgymnastik: matt-, klätter-, och hängövningar. Balansövningar.	Gymnastik Övningar: - med bollar, hopprep, ärtpåsar och rockringar på räck och mattor i romerska ringar, rep och ribbstolar.
Hälsa,hygien Uppvärmning och stretching. Klädsel och hygien. Första hjälp	Hälsa,hygien Uppvärmning, klädsel och hygien och stretching. Första hjälp
Bollspel Enkla bollspel med teknik- och spelövningar anpassade till elevernas ålder.	Bollspel Bollspel som fotboll, brännboll, volleyboll och tennis, basket, volleyboll, spökboll, bordtennis, badminton och innebandy etc.
Friidrott Friidrott: löpning, stafetter, hopp och kast.	Friidrott Löpning, längd, kula, kast, höjdhopp etc.
Orientering Grundläggande orienteringsövningar	Orientering Grundläggande orienteringsövningar
Lek Lekar av olika slag som tränar bl a samarbetsförmåga, uppmärksamhet, iakttagelse- och reaktionsförmåga, kondition och styrka. Rörelselekar, sånglekar, ringlekar.	Lek Lekar av olika slag som tränar bl a samarbetsförmåga, uppmärksamhet, iakttagelse- och reaktionsförmåga, kondition och styrka. Rörelselekar, sånglekar, ringlekar.
Simning Grunderna i livräddning Bad- och båtvet Olika simsätt och vattenlekar	Simning Grunderna i livräddning Bad- och båtvet Olika simsätt
Skidåkning Skidteknik och lekar	Skidåkning Skidteknik och lekar
Skridskoåkning Åkteknik, lekar och isspel	Skridskoåkning Åkteknik Enkla konståkningsövningar Lekar och isspel

Engelska åk 3	Engelska åk 4	Engelska åk 5	Engelska åk 6
Tala/lyssna	Tala/lyssna	Tala/lyssna	Tala/lyssna
Huvudvikten läggs vid det talade språket. Vikt läggs också vid att eleverna får ett intresse för det engelska språket. Ett gott uttal grundläggs.	Eleverna får ta del av berättande texter, serier, dialoger, hörövningar, rim, ramsor, sånger och spel. Muntliga och skriftliga övningar kombineras, och muntliga övningar utgör en viktig del i undervisningen för att eleverna skall grundlägga ett gott uttal samt kunna uttrycka sig i enklare vardagliga situationer.	Vi tränar läs- och hörförståelse genom sånger, lekar, rollspel och dockteater	Vi tränar språket i friare former genom rollspel, forskningar på olika teman och hörövningar.
Läsa/Skriva	Läsa/Skriva	Läsa/Skriva	Läsa/Skriva
Vokabulär/Teman: Färger, kläder, siffror, alfabetet, kroppsdelar, klassrummet, lekplatsen, utflykter, besök på zoo, djur, husdjur, hemma, lekar, sport	Texterna handlar om familjerelationer, skola, fritid och hobbies. Eleverna skall även få en viss kännedom om kulturen i de engelsktalande länderna.	Vi tränar läs- och hörförståelse genom sånger, lekar, rollspel och teater	Vi tränar språket i friare former genom rollspel, forskningar på olika teman och hörövningar.
Språklära och språkkännedom	Språklära och språkkännedom	Språklära och språkkännedom	Språklära och språkkännedom
Presens av to be Presens av huvudverb Have/has got Personliga pronomen, subjekts-och objektsform Possessiva pronomina A, an The Can, can't Några adjektiv och prepositioner Uppmaningar (positiva, negativa) Hälsningar	Presens av to be Presens av to have Bestämd och obestämd artikel this, that My, your, his, her Genetiv-s Sffrona 1-100 Frågor med who, what, where, whose, how many Uppmaningar- positiva och negative can/can't There is/are Regelbunden plural + men, women, children Presens av regelbundna verb	Presens av regelbundna verb (jakande, nekande, frågande) Progressiv form (jakande, nekande, frågande) Enkelt presens kontra progressiv form Imperfekt av regel bundna och oregelbundna verb	Pågående form imperfekt Imperfekt och pågående form Imperfekt med "while" och "when" Futurum med be going to Futurum Perfekt Some och any Räknebara och oräknebara substantiv Komparation av oregelbundna adjektiv Komparation med more och most Komparation av adverb Tidsadverb Relativsatser med who och which Verb i ing-form som används som substantiv

Finska åk 5	Finska åk 6
Tala/lyssna/läsa/skriva	Tala/lyssna/läsa/skriva
Lärostoffet i åk 5 utgår från vardagliga situationer och syftar till att eleverna skall förstå och kunna uttrycka sig i dessa situationer. Viktigt är att eleverna får en positiv inställning till språket och att de vågar börja tala. I undervisningen använder vi oss av sånger och parövningar, lyssnar till berättelser dessutom använder vi oss av olika medier.	I undervisningen använder vi oss av lekar, sånger, berättelser samt använder media av olika slag.
Strukturer	Strukturer
Att hälsa och presentera sig Att ställa frågor och svara jakande och nekande Färgernas namn Räkneord 1-100 Priser Singularis och pluralis Personliga pronomen Läsa enkel text med rätt uttal och betoning Öva att skriva och översätta Kläder och kroppsdelar	Jakande och nekande presens Inessiv Adessiv i betydelse har, på, med Partitiv Objekt i jakande och nekande sats Genitiv + kanssa, yli... Ordförrådet baseras på: Kommunikationsmedel Trafikord Rummet Fritidssysselsättningar Veckodagar, årtider Klockslag och dygnets tider Enkla tidsuttryck

Förklaring

Svenska, matematik, engelska och finska läses årskursbundet

De estetiska ämnena; bild, slöjd, musik, gymnastik integreras beroende av klassammansättningarna.

Historia, samhällskunskap, religion, omgivningskunskap, och naturkunskap läses som växelkurser.

Data åk 1	Data åk 2	Data åk 3
Lära känna datorn/ipad: Tangentbord Skärm Mus Dator Fingersättning Logga in	Lära känna datorn/ipad: Tangentbord Skärm Mus Dator Skapa dokument I word, spara, skriva ut, öppna dokument Fingersättning	Använda ordbehandlingsprogram: Stor bokstav Byta stycke Backstagetangent Markera Ta bort Spara och öppna dokument Skriva ut dokument Skapa ny mapp Fingersättning
Program Elevspel Itslearning	Program Word Itslearning	Program Powerpoint Itslearning
Data åk 4	Data åk 5	Data åk 6
Använda verktygsfältet: Ändra typsnitt, storlek och justering Klipp och klistra Infoga bild Högerklicka Söka information på nätet Kortkommandon Fingersättning	Använda stavningskontroll Beskära och formatera bild Spara bild/dokument i olika filformat (Spara och jobba i molntjänster t ex Office365)	Justera dokumentmarginaler Tabbfunktioner Göra inlämning i Itslearning (Spara och jobba i molntjänster t ex Office365)
Program Itslearning Powerpoint	Program Excel Office övriga program, t ex OneNote Itslearning	Program Excel Office övriga program t ex OneNote Itslearning